

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رمضانیاٲ: روزگی/دریوزگی (صیام/افطار؛ Fasting/Panhandling):

غریبی و غبار غم

Being a Stranger and the Dust of the Grief

شنبه ۱۵ - ۰۹ - ۱۴۴۱؛ ۲۰ - ۰۲ - ۱۳۹۹؛ ۰۹ - ۰۵ - ۲۰۲۰

غریبی و غبار غم

اقبال شهر الله

• خطبه رسول الله - صلى الله عليه و آله وسلم - در استقبال از ماه رمضان:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - ص - خَطَبَنَا ذَاتَ يَوْمٍ فَقَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ قَدْ أَقْبَلَ إِلَيْكُمْ شَهْرُ اللَّهِ بِالْبَرَكَاتِ وَالرَّحْمَةِ وَالْمَغْفِرَةِ شَهْرٌ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ أَفْضَلُ الشُّهُورِ وَأَيَّامُهُ أَفْضَلُ الْأَيَّامِ وَلَيَالِيهِ أَفْضَلُ اللَّيَالِيِ وَ سَاعَاتُهُ أَفْضَلُ السَّاعَاتِ ... (الامالی، ص ۸۹)

(علی بن ابی طالب - ع - گوید رسول خدا - ص - يك روز این خطبه را برای ما خواند : ای مردم ماه خدا با برکت و رحمت و آمرزش به شما رو کرده است، ماهی است که پیش خدا بهترین ماه است و روزهایش بهترین روزها و شبهایش بهترین شبها و ساعاتش بهترین ساعات ...) (ترجمه کمره‌ای، ص ۹۳-۹۶)

غریبی و غبار غم

معراج محمدی - ص

آیاتی از قرآن کریم:

- **سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۱: ۱۷ الإسراء)** (منزه است آن [خدایی] که بنده‌اش را شبانگاهی از مسجد الحرام به سوی مسجد الأقصى- که پیرامون آن را برکت داده‌ایم- سیر داد، تا از نشانه‌های خود به او بنمایانیم، که او همان شنوای بیناست.)
- **إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (۲-۱: ۴۸ الفتح)** (ما برای تو گشایشی آشکار فراهم آوردیم تا الله محو گرداند برای تو آنچه را گذشته از پیامدهای تو و آنچه را آینده است، و تمام گرداند نعمتش را بر تو، و هدایت نماید تو را به راهی مستقیم!)

غریبی و غبار غم

فتح قریب

• مولی عبدالرزاق قاسانی در تفسیر آیه سوره مبارکه فتح می گوید:

"إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا" (ما برای تو فتحی آشکاری فراهم ساختیم!) فتوح رسول الله، صلی الله علیه و آله و سلم، سه تا می‌باشند. اولی آنها "فتح قریب" می باشد که بدان اشاره فرمود با قول خویش، "فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا" (۴۸:۲۷ الفتح) (پس، قرار داد غیر آن فتحی نزدیک را)، آن فتح باب قلب است با ترقی از مقام نفس، و آن با مکاشفات غیبی و انوار یقینی است، و با شریک می باشند در آن اکثر مؤمنین، چنانچه خدای تعالی اشاره فرمود با آن با قول خویش، "وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ" (۶۵:۱۳ الصّف) (دیگری که آن را دوست دارید، نصرتی از خدا، فتحی نزدیکی، و بشارت ده مؤمنان را)، و قول خود، "فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا" (۴۸:۱۸ الفتح) (پس، فرود فرستاد بر آنها سکینه را، پاداش دادشان فتحی نزدیک)، و لازمه آن است بشارت به انوار ملکوتی و تجلیات صفاتی، چنانچه فرمود، "وَبَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ" (۶۵:۱۳ الصّف)، و حصول معارف یقینی و کشوف حقائق قدسی، که با آن اشاره فرمود با قول خویش، "وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا" (غنیمت های فراوانی که می گیرند آنها را) (۴۸:۱۹ الفتح)

غریبی و غبار غم

فتح مبین

• مولی عبدالرزاق قاسانی در تفسیر آیه سوره مبارکه فتح می گوید (ادامه):

و دومی آنها " فتح مبین " است با ظهور انوار روح و ترقی قلب به مقام آن، و در هنگام ترقی کند نفس به مقام قلب، و مستتر گردند صفاتی که همراه آن بودن پیش از فتح قلب، از هیئات مظلم، با انوار قلبی و تمامی از بین می روند به طور کامل، و این همان معنی قول خدای تعالی است که فرمود، "لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ" (۲: ۴۸ الفتح) (تا غفران فرماید خداوند از گناه گذشته تو را)، و هم چنین حادثه متأخر از آن (فتح قلب) را، یعنی همان هیئات نورانی مکتسب با نورانی شدن با انوار قلبی، که ظاهر می شود بدانها در تلویحات، و مخفی می شود حالشان، و این همان ذنوبی هستند که بدان اشاره فرمود با قول خویش، "وَمَا تَأَخَّرَ"، و این از بین نمی رود با فتح قریب، هرچند اولی از بین می رود با آن، چرا که مقام قلب تمام نمی شود و کامل نمی گردد مگر بعد ترقی به مقام روح و استیلاء انوار آن بر قلب. پس، در آن هنگام ظاهر می شود تلوین قلب، و به طور تمام و کامل از بین می رود تلوین نفس، که در مقام قلب بود، و منقطع می شود ماده اش، و حاصل می شود در این فتح غنیمت های مشاهدات روحیه و گفتگوهای سرّی.

غریبی و غبار غم

فتح مطلق

• مولی عبدالرزاق قاسانی در تفسیر آیه سوره مبارکه فتح می گوید (ادامه):

و سومی آنها فتح مطلق است که بدان اشاره فرمود با قول خویش، "إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ" (۱: ۱۱۰ النصر) (هنگامی که بیاید یاری خدا و فتح)، و آن فتح باب وحدت است با فناء مطلق و استغراق در عین جمع با شهود ذاتی و ظهور نور اُحدی. پس، این فتح مذکور در اینجا (فتح مبین) [فتح] متوسط است، که بر آن چهار امر مترتب است: مغفرت مذکور، و اِتمام نعمت صفاتی و مشاهدات جمالی و جلالی با کمال مقام قلب چنانچه گذشت، و هدایت به طریق وحدت ذاتی با سلوک در صفات، و انخراق حجب های نوری و انکشاف ابرهای رقیق تا واصل شود به فناء منبیت و نصرت عزیز با وجود موهوب و تأیید حقانی موروث بعد فناء.

هم چنین گفته شده است: ... و "فتح مطلق" که برترین فتوحات و کامل ترین آنهاست آن گشایشی است که برای عبد حاصل می شود از تجلی ذات اُحدی و مستغرق می سازد او را در عین جمع به فناء رسوم خلقی به طور تمام، و این آن است که می فرماید، "إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَ الْفَتْحُ" (۱: ۱۱۰ النصر) (هنگامی که بیاید یاری خدا و فتح)

غریبی و غبار غم

اسم او "الْفَتَّاحُ"

اسم مبارک " الْفَتَّاحُ " :

• " الْفَتَّاحُ " در لغت: " الْفَتَّاحُ " مبالغه است برای " فاتح " از ریشه " فَتَحَ " (گشایش، باز کردن)، که آن ضد " غَلَقَ " (بستن) است. گفته اند که "فتح" در قرآن کریم به چند وجه بکار برده شده است. یکی به معنای قضاوت و حکم کردن، دیگری به معنی رحمت کردن، هم چنین به معنی نصرت و یاری کرد، و نیز به معنای گشودن و بازکردن، که بازگشت همه این معنای به ایجاد گشایش یعد از ضیق و تنگی است. " الْفَتَّاحُ " و " الْفَاتِحُ " از أسماء حسنای خدای تعالی است، زیرا خدا می گشاید أبواب رزق و رحمت را برای عبادش.

• اسم حسنای " الْفَتَّاحُ " : چنانچه گفته اند " الْفَتَّاحُ " کسی که به دست او مفتاح (کلید) هر چیزی، و چون بگشاید قفلی نباشد، و چون ببندد، کلیدی نباشد. " وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ " (۶:۵۹ الأنعام) (و کلیدهای غیب تنها نزد اوست جز او آن را نمی‌داند)؛ " رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَ أَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ " (۷:۸۹ الأعراف) (پروردگارا بگشا میان ما و قوم ما به حق، که تو بهترین گشایندگانی.

غریبی و غبار غم

حقیقت فتح

اشاره ای از شیخ ابن عربی:

شیخ ابن عربی در فصوص الحکم حکمت حضرت صالح، علیه السلام، فتوحی خواند، و در توضیح آن خوارزمی در ترجمه شرح قیصری، چنین می گوید: چون فتوح عبارت از حصول چیزی است از چیزی که حصول آن چیز از آن چیز متوقع نباشد، نسبت حکمت فتوح را به کلمه صالح علیه السلام کرد از جهت خروج ناچه که معجز آن حضرت بود از کوه، و خروج ناچه از کوه چیزی غیر متوقع است. فلذا نسبت حکمت فتوح به صالح علیه السلام نمود. دیگر آن که فتوح جمع فتح است مثل قلوب که جمع قلب است. و صالح نبی مظهر اسم "الفتاح" بود، و از این جهت کوه از جهت ایشان منفتح شد و ناچه که معجز آن حضرت بود از کوه بیرون آمد. و این انفتاح از جمله مفاتیح غیب است و از این سبب مقرون گردانید حکمت فتوحیه را به کلمه صالحیه.

Being a Stranger and the Dust of the Grief

Muhammadian Journey

Versus from Holy Quran:

- سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (الإسراء ١٧:١)

(Glory to Allah, Who did take His Servant for a Journey by night from the Sacred Mosque to the Farthest Mosque, whose precincts We did bless, in order that We might show him some of Our Signs, for He is the One Who heareth and seeth)

- إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ وَ يُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (٢-١: الفتح)

(We have opened up a clear victory for you so that God may forgive (efface) for you any prior tags of yours or whatever you may come later on, and complete His favor toward you and guide you along a Straight Path.)